

אורות רחוקים

נטע לאופר במוזיאון תל אביב לאמנות

תערוכת יחיד מוזיאלית ראשונה לנטע לאופר, זוכת פרס פרסר לצלמת צעירה לשנת 2022 עבודתה של לאופר מאופיינת בעיסוק מרתק, אינטליגנטי ורגיש בכעלי חיים ובצמחים

היא יוצרת דימויים עוצמתיים בסטילס ובווידיאו, תוך שימוש באמצעים שונים ומגוונים כמו מצלמות לראיית לילה או מצלמות אבטחה, לצד צילום מסורתי יותר.

לאופר נוגעת בנושאים החשובים של זמננו - החל בבחינת השפעת גבולות מעשה-ידי-אדם על החי והצומח, וכלה בשאלות אוניברסליות על חותמה של הפעילות האנושית בסביבה

נטע לאופר מפנה את מבטה לבעלי חיים ולצמחים עם סקרנות אינסופית, סבלנות ומודעות ביקורתית חריפה. היא סורקת את המרחב הישראלי המסוכסך, מתקרבת לגבולותיו הפיזיים ומצביעה על הגבולות השקופים שבו. לאופר מתמקמת לאורך גדרות וחומת הפרדה, בבתי עלמין, בשמורות טבע, ביערות ואתרים ארכיאולוגיים, דרוכה לקלוט את נוכחותם של בעלי החיים, החולקים מרחבים אלה עם בני האדם. עבודתה מאירה את האופן שבו הם מושפעים מההתערבות האנושית בשטח המחייה שלהם, מסתגלים אליה או מאתגרים אותה.

לאופר משתמשת באמצעי צילום שונים, דוגמת מצלמות אבטחה, מצלמות שביל (המצוידות בחיישני תנועה), רחפן ומצלמה תרמית,

המאפשרים צילום לילה ומהדהדים שימושים אזרחיים, מדעיים וצבאיים. שועל, תן, צבי, צבוע, חוגלה ודורבן מפציעים להרף עין בעבודותיה. לעתים הם מגיבים למצלמה, מישרים מבט לעדשה, אך לרוב הם אדישים לנוכחותה ונראים משוטטים, מחפשים מזון, עסוקים בשלהם. עוד רגע הם צדים או ניצודים.

עוד מילדות התבוננה לאופר בחיות הרבות שגידלה, שקעה בלימודי ביולוגיה וקראה בשקיקה חוברות נשיונל גיאוגרפיק. כשהחלה ללמוד צילום, התוודעה להיסטוריה העשירה של צילום טבע-בעיקר בצילום הנוף האמריקאי - ולמפנה הביקורתי, שחל במחצית השנייה של המאה ה-20. חוקרים ומבקרי תרבות ביקשו לערער על תפישת הטבע כ"טבעי" ולחשוף את המנגנונים השונים - פוליטיים, אקולוגיים, חברתיים - שמשתלטים עליו ומעצבים אותו, תהליך שניתן לנסחו כמעבר מהתבוננות ב"נוף" להתבוננות ב"טריטוריה" - שטח שיש לאחוז בו, לתבוע עליו חזקה, שיש מי שחופשיים לנוע בו, ואחרים המודרים ממנו. גם הפעולה החיובית לכאורה של שמירה על הטבע מעוררת את השאלה, איזה טבע זכאי להגנה ומפני מי. צילום ואמצעי הצילום הם חלק בלתי נפרד מפעולות אלה - החל בייצוג הרומנטי של נוף במאה ה-19 ועד לתיעוד, למעקב ולניטור.

אוצרת: מירה לפידות

עוזרת לאוצרת: אילנה אלדרה מאטטוב

